

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társzerkesztő: Holló Adolf,
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Égész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Pünkösöd.

Az apostolok a kinszenvedések hete óta hét hetet számítottak, amint ezt nekik az ó-testamentum előírta, hogy megüljék az aratás ünnepét. Vallásos, a természet tevékenységén alapuló ünnep volt ez tehát, a melyhez gyülekeztek és a legtöbben tán nem is sejtették, hogy annak politikai jelentősége évezredekre kiterjedő mementóvá fog alakulni.

Amikor azonban együtt valának, megesett a csoda, hogy úgy tudtak beszélni, hogy beszédük az egybegyült, különféle néptörzsekhez tartozók előtt érthetővé és szivhezszólóvá vált. Attól a pünkösdi ünneptől kezdve sokat kutattak valamely magasabb, később szentléleknek elnevezett, — szellemcsodálatos működésének okait. Konziliumok és egyházatyák minden tudományukat latba vetették a rejtély megoldására; a tizenhét század kritikája bölcsészeti okokat hozott fel ellene, míg végre sikerült a magasztos gondolatot a mostani időkben is érhető szavakban kifejezésre juttatni. E szerint a szentlélek isteni hatalom, mely a hívek összességét buzdítja és igazságához vezet, s még ma is lángnyelvek-

kel szól hozzánk, — valahányszor valami nagy, fenséges eseménynek kell végbemennie és ilyenkor a magasztos ügy érdekében erőt ad a szavaknak.

A magasabb behatás e fogalmára sokszor emlékeztetnek az emberek, ha az idők viszontagsága és gondterhes életviszonyok őket szövetkezésre szorítják. Ily érzelmek uralják a kedélyeket most is, amikor a haza fontos akciók előtt áll, a mikor általános fellendülés, egyértelmű cselekvés szükséges, hogy kiküzdjhessük a békét, a jólétet, az üdvös fejlődést.

Ha ma, a mikor a pünkösöd megünneplésére készülődünk, megállapítjuk a mérleget a jó és rossz között, miket a legutóbbi idő hozott s gondteljesen tekintünk is a nem nagyon távol jövőbe, mégis ujjongunk abban a tudatban, hogy megvan a béke, s hogy a pünkösdi nap nem világítja meg a hazafiainak viszálkodásait, az ünnepi harangok hangja nem vegyül zord esatazajba.

Ha van is küzdelem, úgy békés az. Küzdünk a haza és a nép jogaiért, a nemzetiségek egyenjogúsításáért, melyek valamennyien békésen megférhetnének a szép magyar honban. Megvetjük alapját a jövőnek, a melyre majd zavartalan,

akadályozatlan haladás mellett, még oly sok kérdés megoldása vár. Ha nem várna reánk egyéb, csak ezek a megoldatlan kérdések, már ez is elég serkentést szolgáltathatna a csendes kulturmunkára, a minőt egyik évszázad a másiktól méltán megkövetelhet.

A legutóbbi elmúlt évek nagyon hátra maradtak ebben a munkában; a cselekvési képesség hiányosságának okai annyira közismertek, hogy azokra nem szükséges külön kitérni.

Az a szent-lélek, melyről állítják, hogy lelkesítő, dicsőítő erő, nem ereszkedett le egy elzülött, kételkedésben és életunalomban senyvedő világban. Megjelenése ünnepet jelentett a hosszú, fárasztó, buzgó munka után.

Nekünk még hátra van a munka java része, hogy gondtalanul megülhessük az ünnepet.

Adja az ég, hogy az idei pünkösödöt, hármass vonatkoztatásban: mint az áldást hozó munka kezdete, mint szabadelvű érzületünk fejlesztője és mint a politikai tevékenység rövid szünideje, az az ihlet tegye felkentté, mely erősít, lelkesít és lángnyelvekkel beszél a magyar néphez és a vele közösségben élő többi néptörzsekhez!

T Á R C A.

A régi Csongrád.

Hogy a kis mustármagból terebélyes fa legyen, nem kell hozzá semmi egyéb mint idő és egy kis gondozás — a többit elvegyi a magban rejlő természeti erő.

A népkert eszméje is ép ilyen mag, magva egy nagyon szép dolognak, amely idővel nagy hasznót fog eredményezni a városnak, ha kifejlődik az eldugott, elhagyott kert s kellő gondozás mellett, a jövő Csongráddal együtt fog nőni ez a kert, úgy hogy valamikor egész Csongrádnak ez lesz a legnagyobb büszkesége.

És méltán — mert Budapest városán kívül az országnak egyetlen városában sincs bent a város kellő közepén városliget — hanem csak távolabb fekvő helyeken, távol a várostól, ami rendkívül sokat elvesz értékéből.

Az Erzsébet-tér a fővárosban egy

nagy vagyont képvisel, egyik dísz a fővárosnak, pedig alig nagyobb a csongrádi népkertnél — holott ha a várostól távol feküdnék, alig lenne több értéke, mint egy hold szántóföldnek.

Hogy mily nagy értéket fog idővel képviselni, s mily hatalmas, szép kertté fog kinőni ez a kis mustármaghoz hasonló, elnagyolt népkert — azt rövid idő múlva is meg fogják látni — mihelyt egy kissé gondoznák, legalább addig az ideig, amíg szemre való formát kap, s növésnek indul.

Mert igazán csak véletlenség volt, hogy eddig is el nem tiporták, valamint véletlenség volt, hogy ez a kis mustármag életre kelt, hogy népkert létesült azon a helyen, ahol szántóföld terült el a hazaköze elrejtett telken.

Régen volt az, még a hatvanas évek elején, hogy Meiszner József csongrádi kereskedő, városi képviselő előtt említette Draskovics László, a mindnyajunk által

tisztelt és közszeretetten álló Laci bácsi, akkor még fiatal kereskedő, cegtársa Meisznernek, hogy van itt Csongrádon, a város kellő közepén 6 hold üres telek, amelyen most kukoricát termel a város — pedig ha a fővárosban vagy másutt lenne ilyen terület a város közepén — ott olyan gyönyörű kertet csinálnának abból, hogy dísz lenne a városnak.

Meiszner alig várta, hogy a dél bekövetkezzék s a bolt bezárás után azonnal siettek ki a mostani Szivák-térre, abba a házba, amely jelenleg Nyíry Gyula főszolgabíró uré.

Ez a telek akkor egy ácsmesteré volt, s egészen a szomszéd ház faláig terjedt, tehát nem volt bemenet a 6 holdat kitevő szántóföldre, hanem csak szolgalmi joga volt a városnak az udvaron át járásra, hogy a szántóföldre jusson.

Amint az ácsmester udvarán túlhaladva Meiszner meglátta a 6 holdas területű szántóföldet, alig hitt szemének,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára tvegenként 4.— korona.

— **Közgyűlés a vármegyén.** Csongrád-megye törvényhatósági bizottsága a f. hó 29-én tartotta meg évnegyedes közgyűlését, Csató Zsigmond a főispán elnökle mellett. A közgyűlésen 160 tárgyat intéztek el, melyről részletes tudósítást már a tér szűke miatt sem hozhatunk és ennél fogva csak az érdekesebb, izgalmasabb tárgyakkal foglalkozunk.

Az alispán évnegyedes és a vármegye beléletét megvilágító jelentés egyhangu elfogadása után felolvasták az alkotmányvédő bizottság jelentését, melyben beszámolnak a bizottság tevékenységéről. A jelentés két indítványt is tartalmazott, az egyik elismerést kér szavaztatni a vármegye alispánjának és tisztikarnak hazafias magatartásáért, a másik pedig rosszalás kifejezését tartalmazta Mátéffy Kálmán vármegyei főjegyző ellen, mert az a vármegye álláspontjával szembe foglalt állást és az alkotmányvédő bizottságtól nem fogadta el a fizetését.

A Mátéffy elleni indítványt Szarka Mihály dr kibővíteni panaszolta azzal, hogy a közgyűlés jelentse ki azt is, hogy a főjegyző hivatalos működése iránt bizalommal nem viseltetik és ennél fogva elvárja tőle, hogy állását azonnal hagyja el. Indítványa megtevésére az indította, mert Mátéffy Kálmán Dr Tasnády Antal alkotmányvédő bizottsági tag a vármegyehez benyújtott lemondási kérvényét úgy intézte el, hogy végzésben kimondotta: amennyiben az alkotmányvédő bizottságot Kristóffy belügyminiszter feloszlatta, tehát a lemondás tárgytalanna, feleslegessé vált, egyszersmind felszólítja az alkotmányvédő bizottságot, hogy a lefolyt tényekről számoljon el. Mivel szerinte ezen eljárásával Mátéffy Kálmán a törvénytelen kormány álláspontját szolgálta, kell hogy ellene szigorubb eljárást kövessenek.

Tasnády Antal dr. Elsősorban kritizálja a vármegyei alkotmányvédő bizott-

ság eljárását. Előadja, hogy Ő még ez év február 22-én beadta az alkotmányvédő bizottságról való lemondását és ezt a lemondását az alispánhoz intézte, de az még a mai napig sem lett elintézve, tehát szerinte nem való Dr Szarka Mihály az az állítása, hogy azt Mátéffy Kálmán intézte volna el.

Azt állítja, hogy az alkotmányvédő bizottságból, melynek egyszersmind egyik jegyzője is volt azért lépett ki: mert a vármegyei alkotmányvédő bizottság még a f. év február hó közepén feladta az alkotmány védelemet, leszerelt, dacára annak, hogy a többség az alkotmányos küzdelem folytatása mellett nyilatkozott. Midőn Ő látta, hogy a többség véleményével szemben, kisebbség véleményét efektuálták, azonnal beadta lemondását és benyújtotta a vármegye alispánjához, de, hogy mint lett az elintézve, azt még ma sem tudja, amennyiben arról sem végzést, sem határozatot nem kapott.

Ellenzi, hogy a tisztikarnak köszönetet szavazzanak, amennyiben a tisztikar csak kötelességét teljesítette és a kötelesség teljesítése nem érdem. Ellenben Dr Kelemen Béla bizottsági elnöknek és Faragó Antal pénztárnok köszönetet kér szavaztatni önzetlen és ügybuzgó eljárásukért.

Dr. Szarka Mihály indítványára kijelenti, hogy az egyrészt törvénytelen, más részt pedig igazságtalan is. Rendeljenek el Mátéffy Kálmán ellen vizsgálatot és ha igazok azok a vádak, melyek ma még beigazolva nincsenek, akkor vonják fegyelmi vizsgálat alá és büntessék érdeme szerint, ellenben ha nem valók és kiderül ártatlansága, akkor pedig adjannak neki elégtételt.

Cicatricis Lajos dr. alispán a tőle megszokott ékes szólással a tisztikart veszi védelmébe és kijelenti, hogy az alkotmányért önzetlenül küzdöttek és ha kellett volna, életüket is feláldozták volna. Igaz, hogy leszereltek, de csak akkor: midőn a

küzdelem tovább folytatása ésszerűtlen lett volna.

Fekete Márton szintén a tisztikar védelmére kel és kimondja, hogy csak is a tisztikar érdemli meg az igazi elismerést: mert a tisztikar existenciáját vetette latba az alkotmányért és ha a küzdelem balul ütött volna ki, csakis a tisztikar vesztett volna mindent. Azután visszatámadja Tasnádyt és azt mondja, hogy mint alkotmányvédő bizottsági jegyző csak immel-ámmal teljesítette nagy ritkán kötelességét. Ami a beszerelést illeti kijelenti, hogy a vármegyei alkotmányvédő bizottság csak akkor szerelt le: midőn az »országos vezérő bizottság« már leszerelt, de ha leszerelésről van szó, akkor igazi és minden tekintetben való leszerelést éppen dr. Tasnády Antal pártja követte el és ezzel a leszereléssel rosszabb helyzetet teremtettek, mintha jóval előbb leszereltek volna.

Tasnády Antal dr. még egyszer iparkodik az alkotmányvédő bizottsági tagságról való lemondását indokolni. Most hallja először, hogy az »országos vezérő bizottság« már jóval a vármegyei alkotmányvédő bizottság leszerelése előtt leszerelt; ha ezt tudta Fekete Márton, miért nem mondta? Mint Szentes városának tisztii ügyésze Mátéffy Kálmán elleni ügyben sem indítványt nem tehet, sem nem szavazhat, ennél fogva azt az indítványát visszavonja.

Éder János dr. Tasnády Antal által visszavont azon indítványt, hogy Mátéffy Kálmán ellen az állandó választmány dr. Szarka Mihály indítványának mellőzésével vizsgálatot rendeljenek el, egész terjedelmében magáévá teszi: mert hiszen be nem igazolt állításokra építeni képtelenség; még a rablógylkosnak is adnak módot, hogy magát védelmezhesse.

Dr. Csató Zsigmond először az állandó választmány javaslatát és Éder János indítványát bocsájtja szavazás alá, mire az állandó választmány javaslatát néhány szó többséggel elfogadták. Azután Dr. Szarka indítványát és Éder János indítványát bocsájtja szavazás alá, mire Szarka Mihály dr. javaslatát az Éder Jánoséval szemben 5 szótöbbséggel elfogadták.

Délután mindössze-vissza 10—15 bizottsági tag vett részt a tárgyalásoknál. Egyik érdekes tárgy volt a mindszenti kántorválasztás is. Mindszenten a kántorválasztást a váci püspök megsemmisítette azért: mert az illetőnek nem volt tanító oklevele.

Korom Gáspár és társai az ügyet a vármegyei közgyűléshez apelláltak.

Az állandó választmány azt javasolta, hogy Korom Gáspár és társai utasítsanak el felebbezésükkel.

Korom Gáspár azt fejtegeti, hogy a püspöknek nem volt joga beleavatkozni a választásba és ha ez így megy, akkor a püspök a községi választásokba is beleavatkozik jogtalanul.

Dr. Cicatricis Lajos alispán és Sóhlya Gyula az állandó választmány javaslatát pártolják, melyet azután el is fogadtak. (No ha ez így megy, hát jövőre a bírót is a püspök nevezi ki. Szerk.)

hogy egy ilyen szép területet találjon a város kellő közepén — szántóföld gyanánt.

Néhai való Bagi József uram birta a várostól a 6 hold területet 48 írtért, holdanként 8 forintjával s épen akkor kukorica alá szántotta.

— No hát, ebből a szép, nagy területből, ha Isten megsegít — így szolt Meiszner — népkertet csinálunk Csongrád közönségének, ami többet fog élni idővel mindennél.

Amint haza ment a két fiatal kereskedő, Meiszner azonnal hozzáfogott tervök megvalósításához.

Marsovszky polgármestert kereste fel legelőször s annyira megnyerte őt is az eszmének, hogy néhány tisztviselő társával kimentek a legközelebbi vasárnap a területet megnézni — s rögtön felbontották a szerződést Bagi József urammal, az ácsmestertől megvették a jelenlegi bejárat, és egy kertésszel beültették a hat holdas területet cserjékkel, fákkal, s a kis kuli-pintyót oda építették, hogy a csárda helyett legalább legyen egy söntés a bérlő számára.

A közönség rendkívül kellemesen volt meglepetve, mikor megnyitották nagy ünnepélyel a szép kertet, amelyben majdnem minden héten egy-egy hétköznapon az uri osztálybeliek tartottak táncvigalmakkal végződő összejöveteleket.

Ki-ki hozott cselédjével enni-inni valót, s olyan kedélyes batyubálákat rendeztek, hogy messze földön híres volt a csongrádi társadalom kedélyességéről.

Vasárnaponként aztán a munkás, földmivelő nép fiai — leányai keresték fel a sétahelyet, a kertet, ahol kuglizón kívül alig volt ugyan egyéb mulatság, de azért mégis tömve volt a kert, mert a közönség látta, hogy a hatóság is, az uri osztály is gondozta, megbecsülte azt, nem úgy mint ma — mikor pusztulni hagyják, s alig törődik vele a jározgazda, az előjáróság.

Már most ha Marsovszky polgármester óta csak egy kis gondot fordítottak volna, már azóta minő szép kert lett volna ebből!

De hát még most sem késő. Ma egy csőszre bízzák a kertet — aki szomoruan, elszorult szívvel nézi, hogy miként pusztul napról-napra ottan minden. Az épületek roskadoznak, a fák elkohadnak és maholnap ő maga is lehunyja szemeit örökre — hogy ne lássa, a pusztulás szomorú képét, azon a helyen, amely valamikor Csongrád város közönségének féltett kincse, büszkesége volt.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkiválóbb a Balkányi-féle **Kamilla-crème.** Egy tégely ára 1 korona.

Kapható vagy postán megrendelhető:

Balkányi Lajos a „Mégváltó“-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon.

UJDONSAGOK.

— **Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk előfizetőinknek, olvasóinknak és barátainknak.**

— **Iparkamarai ülés — és a tulipánkert.**
Az újonnan megválasztott kereskedelmi és iparkamarai tagok első alakuló ülése f. hó 5-én lesz Szegeden, mely alkalommal Csongrád megye mint kerület részéről Rosenberg Ede és Kaszanitzky István beltágok fognak meghívást kapni. A csongrádi kereskedők és iparosok a választás alkalmával azt az üdvös eszmét vetették fel, hogy a kamarai ülések előtt az érdeklődő iparosok és kereskedők tartsanak közös értekezletet és az ott hozandó határozatokban jelöljék meg azokat a kérdéseket, amelyekben a két megválasztott beltág felszólalhatson a kamara ülésén. Remélhetőleg a kereskedelmi kör érdemes elnöke, mint kamarai beltág megteszi a kezdeményezést az értekezlet egybehívásával. Mert érdekes tárgyak lennének a cegléd—alpár—csongrád—szegedi vasut kiépítése és a háziipari népsegítő akció megindítása, amely nagyon égető kérdés immár — a félelmesnek mutatkozó aratási sztrájk rémhíreivel szemben — amitől Isten őrizzen! Bizony ideje, hogy végre a hatóságok, első sorban pedig az ipari és kereskedelmi kamarák foglalkozzanak a nép anyagi érdekeinek előmozdításával is, s a kormányt sürgetőleg hívják fel a népsegítő ügyosztály szervezésére a miniszteriumban, hogy aztán minden községben, járásban, a megyei központban szerveznék a népsegítő bizottságokat, egyesületeket. Ez lenne a tulipánkertek igazi munkatere.

— **B. Polgár Béla szintársulata.** Junius hó 14-én már itt lesznek a sztnészek és megkezdik az előadásokat a népkertben álló szinkörben — amely bizony a hazafisággal büszkélkedő képviselőtestületnek nem válik díszére. Mert miben van a magyar hazafiság — ha a magyar művészetért semmit nem áldozunk? Külömben Csongrád még legalább tett annyit, hogy adott egy szép területet, amelynek közepére építet egy szinkört, de Félégyháza még ennyit sem áldozott a magyar művészetért, pedig azzal állanak elő, hogy ők a legnagyobb hazafiak... ők a legtulipántosabbak. Az országos színészegyesületben szóvá kell már tenni ezt a kérdést, s meg kell mondani, hogy hazafiatlanság az, amit az alföldi magyar városok követnek el — mikor minden csepürágót, német cirkuszt pártolnak — de a magyar színésztől mintha ellenségeink volnának — úgy idegenkedünk. A kormány előtt úgy van feltüntetve ez a dolog, hogy ennek okai a következők: drága helyárak és kis szinkörök, vagy még alkalmatlanabb helyiségek, ahol még a szinpadot is alig lehet összetákolni. Csongráddal akar az országos színészeti felügyelő ur kísérletet tenni, hogy — ha a képviselőtestület felterjeszti a kész tervet, ide egy 1200 nézőre tervezett színház építéséhez $\frac{1}{3}$ részben hozzájárul a költségekhez, hogy olcsó helyárakkal hozzájusson a legszegényebb munkás ember is ahhoz, hogy a művészetben gyönyörködjen. Ha a tervek felküldetnek, akkor hasonló színházakat tervez az országos színészeti felügyelő ur az alföldi többi magyar városokban is.

— **Vizsgálat a munkás-szövetségek ellen.** A m. kir. belügyminiszter országszerte vizsgálatot rendelt el a munkás-szövetségek ellen. A budapesti nemzetközi és az újjászervezett munkás-szövetségeket már megvizsgálták, de ott semmi olyat, amiért beleköthettek volna a szövetségbe, nem találtak; sőt az újjászervezettek működéséről elismerőleg nyilatkoztak (?) Ellenben a nemzetközietnél a rendőrség kifogásolta, hogy lapjuk a »Világzsabadság« tuilépett a szaklap keretén. (Joguk van hozzá: mert politikai lap. A csongrádi munkások szövetségét is meg fogja vizsgálni Dr. Cicatricis Lajos alispán és addig is a rendőrség lezárta a párt irodáját. Természetes, hogy itt sem találnak semmi gáncsolni valót.

— **Vizsgák az áll. elemi iskolákban.** A folyó hó 5-én kezdődnek a tanyán az iskolai évről vizsgálatok és tartanak egész 9-ig. A belterületen f. hó 11-én veszik kezdetüket és tartanak 13-áig. A központban kezdődnek 16-án és végződnek 24-én.

— **A póttartalékosok és az aratás.** A képviselőház munkásügyi bizottságának alakuló gyűlésén Bozóky Árpád és Mezőfi Vilmos indítványára elhatározta, hogy Darányi Ignác földművelésügyi minisztert felkéri, hogy a törvénytelenség szolgálatra behívott póttartalékosokat, aratási szerződések köthetése céljából a tervbevetett időnél egy héttel korábban szabadságolják. A bizottság az indítványt magáévá tette, s azonnal felkereste a Házban időző Darányit, kinél a bizottság határozatát Giesswein Sándor tolmácsolta. Darányi kijelentette, hogy örömmel jár el a bizottság intenciója értelmében s azonnal interveniál Jekelfalussy honvédelmi miniszternél a póttartalékosok korábban való szabadságolása érdekében.

— **Református istenítisztelet.** Ma délután fél 11 órakor a m. kir. polgári leányiskola rajztermében református istenítisztelet fog tartani, mely alkalommal urvacsoara osztás is lesz.

— **Felozlatott munkásvédő egyesület.** Békésvármegyéből kaptuk azt a — szinte hihetetlenül hangzó hírt, mely különben cáfolatlanul több fővárosi napilapban is megjelent már, hogy Fábry Sándor békésvármegyei főispán a fűzesgyarmati munkásvédő egyesület működését felfüggesztette, — a budapesti lapársaink híradása szerint magát az egyesületet felozlatta, még pedig — ami még hihetlenebbül hangzik, egyenes belügyminiszteri utasításra. A hírt részünkről fentartással közöljük, mert igazán különös volna, ha éppen most, a közszabadságok olyan fennhirdetett bajnalhasadása idején élnének közhatóságaink, kormány-utasítás alapján ilyen — a szabad társulást nemcsak megszorító, de egyenesen kizáró intézkedésekkel, amelyek a mellett — merjük mondani, még céltévesztők is és a mellett éppen most, az aratás közeledtével, mezei munkásokkal szemben alkalmazva, az illető vidékre rendkívül veszedelmesek is lehetnek. Ugy értesítenek bennünket máris, hogy a főispáni intézkedés következtében Fűzesgyarmaton olyan óriási az izgatottság, hogy 24 csendőrt kellett a községbe kivezényelni.

— **Az adóhátralékok beszédése.** Az indemnitási törvénynek a közel jövőben való megalkotása által megszűnik a csaknem mástól évig tartott költségvetésen kívüli állapot. E törvény által a kormány

jogalapot nyer az állami bevételek beszedésére s a költségvetésen kívüli állapot tartama alatt be nem fizetett közadóknak, illetőleg ezek behajtásának az adófizetőkkel szemben való érvényesítésére. A kormány — a mint a pénzügyminisztérium dolgaival teljesen ismerős tényezőktől halljuk — amint az indemnitási törvényjavaslat indokolása is ki fogja fejteni, az adótartozások beszédését nem fogja egyszerűen érvényesíteni, hanem az 1905. évből és az 1906. év első negyedéből származó adótartozások befizetésére 1907. évi október végéig általános halasztást engedélyez, a melyet mindenki igénybe vehet és pedig külön kérvényezés nélkül, úgy hogy adótartozásának felét az idei év október végéig, másik felét pedig a jövő évi október végéig törlesztheti le. Az indemnitási törvény életbeléptének napjáig késedelmi kamatokat senki se tartozik fizetni. Ezen túl se fognak késedelmi kamatokat szedni azoktól a kisebb adózóktól, akiknek évi adótartozása a kétszáz koronát el nem éri, se akik tartozásaikat a jövő évi október havának végéig letörlesztik. A ki ez általános szabályozáson tulmenő kedvezményeket óhajt elnyerni, de iránt külön folyamodást kell beadni, de értesülésünk szerint, Wekerle miniszterelnök, mint pénzügyminiszter az igazán méltányos kérelmek teljesítése előtt nem fog elzárkózni és a kérelmezés módját is meg akarja könnyíteni. Azoknak, akiknek gazdasági helyzetük ezt kívánja, az 1907. évi október végén is tulterjedő s esetleg kamatfizetési halasztást is engedélyezett, tekintet nélkül arra, vajjon ezek a kisebb vagy nagyobb adófizetők közé sorozandók-e. E kiveteles halasztások engedélyezésére a pénzügyigazgatóságokat megfelelő hatáskörrel ruházzák fel, s a közigazgatási bizottságok feladatát képezi majd annak az ellenőrzése, hogy azok, akik a szóban forgó kedvezményre reá vannak utalva, e kedvezményekben tényleg részesüljenek is. A költségvetésen kívüli állapot tartama alatt kézbesített fizetési meghagyások szerint fizetendő illetekeket az indemnitási törvény életbeléptét követő harminc nap alatt kell befizetni s késedelmi kamatokat csak a harminc nap elteltétől kezdve számítanak fel. Tovább terjedő fizetési kedvezmények iránt az egyes érdekelték részéről külön kérvények lesznek benyújtandók, a melyek a pénzügyi igazgatás részéről a »méltányosság követelményeinek megfelelően« nyernek elintéztést.

— **Hangverseny a »Magyar Király«-ban.** Goda István vendégül szok sok utánjárás után sikerült a szentesi uri dalárdát Bugyi Károly tanár ur vezetése alatt arra bírni, hogy f. hó 14-én, urnapján átjönnek hangversenyezni. A t. közönség igen helyesen teszi, ha ez alkalommal a Magyar Király remek kerthelyiségét tömegesen felkeresi, mert igen élvezetes estély ígérkezik. Mi a magunk részéről is melegen ajánljuk e ritka élvezetes estélyt a t. közönség figyelmébe.

— **Vizbefult kis fiu.** Blászik Farkas Imre nevű 5 éves fiacskája a múlt hó 27-én a Tiszaoldalon levő szőlők alatt, valószínűleg játék közben, a kubikgödörbe esett és belefult. Csak úgy birtak ráakadni, hogy a kalapját a kubikgödör szélén találták meg.

— **Vizvezeték.** Az előjáróság még ezelőtt 10 évvel csináltatott 2 ártézi kutat s amikor a szerződéseket megkötötte a

H Kronsteiner Károly *Bécs III. Hauptstrasse 120.*
Cs. k. osztr. szab. Magy. kir. szab.
Homlokzat-festékek.
Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására.
49 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.
1 kiló elegendő 10 négyzetméternek kétszeri mázolására.

Mosható mázolások,
ugymint *zománc, homlokzatfesték, száraz és lapidontfesték, pépnyemű, 50 árnyalatban, vízben mosható, egyszeri bevondásra fed, színét nem hagyja.*
Költségár négyzetméterenkint 5 fillér. Meglepő siker:
Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.

vállalkozókkal, elfelejtett arról, hogy kötelezte volna a kut környékének is kerámit burkolattal való feltöltésére. Most mikor már a hatodik kutat építtette a város: egyszerűen csak lemásolták a régi szerződéseket, s azok szerint csinálták meg az új szerződéseket. Most aztán előállott az a baj, hogy amint évekig kellett sürgetni a sip-utcai kut környékének kiburkolását — éppoly lesz majd a szt. János-téri és a többi új kuttal is: mert elfeledték kötelezni a vállalkozót a kut körzetének kiburkolására... Hanem az lenne a legrosszabb dolog — ha most, ahelyett, hogy haladéktalanul kiburkoltatnák kerámital a kutak környékét — elkezdenének a közgyűlésen panaszkodni és vitatkozni a fölötte, hogy ki a hibás? E fölötte bizony kár vitatkozni: hibás itt az egész falu népe.

— **Mulatság.** Goda István pünkösdi másnapján este ingyenes tombolával összekötött táncmulatságot rendez. Felhívjuk a t. közönség figyelmét a szépnek és kedélyesnek ígérkező mulatságra.

— **Lemondott rendőr.** Fekete Sándor községi rendőr állásáról lemondott, amennyiben a hajóhidnál jövedelmesebb alkalmazást kapott, helyét Mizere Gyulával töltötték be.

— **Hamis kutya.** Kátai János vasutcai lakos kutyája a m. hó 28-án Győri Rókusnénál levő lencsési kis leányról a ruhát letépte. Az ilyen ebek gazdáját bizony meg kellene keményen büntetni már csak azért is, mert rendelet van rá, hogy az olyan hamis kutyát láncon kell tartani. Ugy halljuk, hogy Győri Rókusné az esetet feljelentette és az eljárást ellene megindították.

— **Megszökött rab.** Szemerédi János valami ügyből kifolyólag a helybeli járásbírósi bíróságon ülte le büntetését, de miután ez neki semmiféle szórakozást nem nyújtott, azon törte a fejét, hogy mily módon lehetne a kellemetlen helyzetből menekülni. Ugy látszik, hogy a szokási tervével tisztába jött, mert a m. hó 30-án reggel 6 óra tájban, még a többi rab mosdott, ő átvetette magát a falon és megszökött. Csak később vették észre szökését, de akkorra már egerutat kapott. A szökevény rab kézrekerítésére megtették a széleskörű intézkedést.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden** június hó 10 napján d. e. 9 órakor a Szeged-alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 9.) beküldendők.

— **Csak 12 koronáért**, szétküld utánvétellel az Orsz. Posztókv. Áruház Budapest, Rottenbiller-u. 20. sz. egy férfiföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke és barna gyapjuszövetet vagy kammgarnt. 10—4

— **Tüdőbaj, köhögés, rekedtség, mellfájás, elnyálkásodás és étvágytalanság** ellen megbecsülhetetlen szernek bizonyít a Halápi-féle hársfámészörp, melynek kitűnő hatását számos előkelő orvos kipróbálta és egybehangzó véleménynyel elismerte.

Nyílt levél

Ifju Szabados József községi képviselő urhoz
Csongrád.

A «Csongrádi Ujság» folyó évi 21-ik számában Uraságotól ily cím alatt «Villanyvilágítás» egy közlemény jelent meg, amelynek során azt kívánja bizonyítani, hogy a villanyvilágításnak a «Hazai villamossági részvénytársaság» által tervezett bevezetése célszerűtlen, drága s az azért fizetendő összeg elviselhetetlen, mert a berendezés összesen 14.820 koronát ér, s ily körülmények között nem indokolt, hogy a község 50 éven keresztül 700.000 koronát fizessen az említett társulatnak.

Bár a hazai villamossági részvénytársaság ajánlata a legilletékesebb tényező: a m. kir. kereskedelmiügyi Miniszter ur szakkezegei által bíraltatott meg, bár a Hazai

villamossági részvénytársaság által tett ajánlat, akár az orosházi, akár más hasonló világítási berendezésekhez viszonyítva drágának nem tartható, bár a községi képviselőtestületnek a Hazai villamossági részvénytársaság ajánlata elfogadása tárgyában keletkezett s törvényhatóságilag is jóváhagyott 375/1905. szám alatti határozatánál fogva a most említett társulat részére a községgel szemben elvitázhatatlan jogok biztosítottak:

Egy percig sem ingadozhatom, hogy figyelemmel a Hazai villamossági részvénytársaság 129.760 koronás építési költségvetésére, azt mellőzzem s elfogadjam a gazdaságilag sokkal előnyösebb s ifju Szabados József községi képviselő által proponált 14.820 koronás költségvetést, annál is inkább, mert ha a Hazai villamossági részvénytársaságot a fentebb hivatkozott szerzett jogaira nézve, kártalanítani kellene is, az elűtő s csak a község javára constatálható különbözet mindenkit skövetkezve engem is, az olcsóbb ajánlat elfogadására kényszerít.

Ennek folyamányaként megemléskéssel annak, hogy én még azon esetre is, ha a közvilágítás megvalósítása nem 14820 korona, hanem ennek kétszeresébe kerülne is, feltétlenül ifju Szabados József községi képviselő által megjelölt módot tartom gazdaságilag előnyösnek, kijelentem, hogy a magam részéről szívesen támogatom őt a kivitelt illetőleg minden tehetséggel.

Sóhiya Gyula,
községi I-ső jegyző.

1906. El. 22/3 sz.

Verseny tárgyalás.

A csongrádi kir. járásbírósi hivatalos helyiségei és a fogház fűtéséhez a jövő 1907 évben szükséges 71, 40 és 1/2 köbméter összesen 111 és 1/2 köbméter prima minőségű hasábos bükk tűzifa szállításának biztosítása céljából a folyó 1906. évi június hó 20 napján délelőtt 10 órakor Csongrádon a kir. járásbírósi hivatalos helyiségében (7 számú ajtó) ajánlati verseny tárgyalás fog tartani.

Felhívotnak ennél fogva mindazok kik az ajánlati versenytárgyalásban résztvenni kívánnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt és lepecsételt borítékban a csongrádi kir. járásbírósi I. számú jegyzői irodájában az iroda kezelőjénél hivatalos órák alatt folyó évi június hó 20 napjának délelőtt 10 óráig nyújtsák be, vagy ugyan ezen időpontig a csongrádi kir. járásbírósi vezetője címére bérmentesen posta útján küldjék be, a boríték küllapján ezen felirással «Ajánlat a csongrádi kir. járásbírósi vezetőjének 1906. El. 22/3 sz. verseny tárgyalás című hirdetményére.»

Az ajánlattevő köteles 40 korona bántapénzt készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a csongrádi kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és az erre vonatkozó letéti elismervényt a zárt ajánlatához csatolni vagy a verseny tárgyalásra kitűzött határidőig az I. számú jegyzői iroda kezelőjének átadni.

Az ajánlattevő ajánlatának elfogadása esetén köteles a szükséges tüzi fa mennyiséget folyó évi december hó 15 napjáig szállítani és köteles zárt ajánlatában azt, hogy a verseny tárgyalás feltételeit egész terjedelmében ismeri és elfogadja kijelenteni, s a tűzifának köbméterenként meghatározott egység árát melyért a szállítást elvállalni hajlandó számokkal és betűkkel kiírni. Bántapénz nélkül továbbá a kitűzött időn túl beadott vagy beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlati verseny tárgyalás feltételei, melyek alapján a szerződés megkötendő lesz a kir. járásbírósi I. számú jegyzői iroda kezelőjénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlatok felett a kir. járásbírósi vezetője illetve annak felettes hatósága szabadon dönt, s azok egyikéhez sincs kötve.

Csongrádon, 1906. évi május hó 25.

Kamilla Antal, kir. járásbíró.

7-4
kifüzetés
6
állami érem

10,000
motor a legteljesebb
megelégedésre
szállítva.

Drezdai motor gyár r.-t.

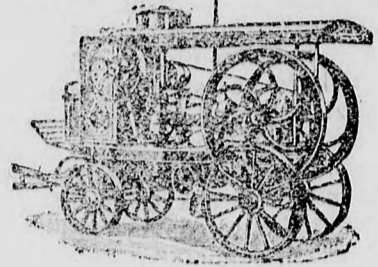
fióktelepe:

GELLÉRT IGNÁCZ és TÁRSA

Budapest, VI., Teréz-körút 41. szám.

Telefon: 12-91.

BENZINMOTOROK, légszeszmotórok, nyersolajmotorok, szesz- (spiritus) motorok, acetylen-motorok. Benzin-tokomobitók csépelésre.

Fontos újdonság! Szivógáz-motórok a legmodernebb és legtökéletesebb, beigazoltan a legolcsóbb üzemet nyújtó erőgépek. A drezdai szivógázmotor faszénnel is kitűnően dolgozik.

A drezdai motor világszerte elismert a legkötőbb gyártmány. Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legszolidabban és a legpontosabban készítve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúrára. Feltétlenül üzembiztos. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemi költségek a legelőnyösebbek.

Drezdai motorok üzembiztos, tekinthetők számtalan iparvállalatban és uradalmak gazdasági üzemeinél: malmokban, téglagyárakban, fémgyártókban, faiparban, vízemelő (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamrákban, tejgazdaságokban, cséplésnél stb. stb.

Teljes üzembiztosítások (malmok, gazdasági üzemek, közlömü-szerkezetek stb.) szakszerű szállítása. — Felvilágosítások és költségtervezetek készíttetésével adatnak.

Legmészebb menő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius java-kincsének gyűjteménye. Irodalmi és művészeti munkák alkotásait méltó nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Nálunk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékolja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1006. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállításra fényével felül fogja múlni a kötetben a kor költészetét és izzó muzsikáját. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

Rakóczi Album

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásában gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó terekvést, lobogó indulatokat, mélyeséges hangulatokat, dicsőséget és szenvedélyt. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. Es meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészetét és izzó muzsikáját. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képen

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Had feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlanul díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokozatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Bpest, Andrassy-ut 27.

Előfizetési ár: egy évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor., 40 fillér. — Mutatványt szívesen küldünk.

Szeplős arc és szeplős kezek ellen; barna nyak, májoltok és pörsenések ellen; bőrropedés és pattanások ellen; zsíros és izzadt arcbőr ellen; az arc és a kezek bármilyen bőrhibái és tisztátalanságai ellen **leghatásosabb**

a Balkányi-féle **KAMILLA KRÉM** (Törvényileg védve.)

Egy tégely ára I korona.

Zsirtalan és teljesen ártalmatlan.

Számos elismerő levél bizonyítja rögtön szépítő, bámulatos hatását.

Hoz egyedüli arkenőcs, mely szappan és puder használata nélkül is biztos hatású.

Kapható: **BALKÁNYI LAJOS** a „Megváltóhoz“ címzett gyógyszerésztárában
CSONGRÁDON (Szivák-tér),

hol postai megrendelések is naponként titoktartás mellett eszközöltetnek.

Csak akkor valódi, ha az itt látható törvényes védjeggyel van ellátva.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az **AGRARIA-tól**

ÁRJEGYZÉKET
gőzcséplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélcím:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

Ujdonság! Ujdonság!

Koesi

Acetylen-lámpák.

Gőzeke-, rúd-, Spritzbogen.

— asztali-, udvari-, kerti-, utcai-, istálló —

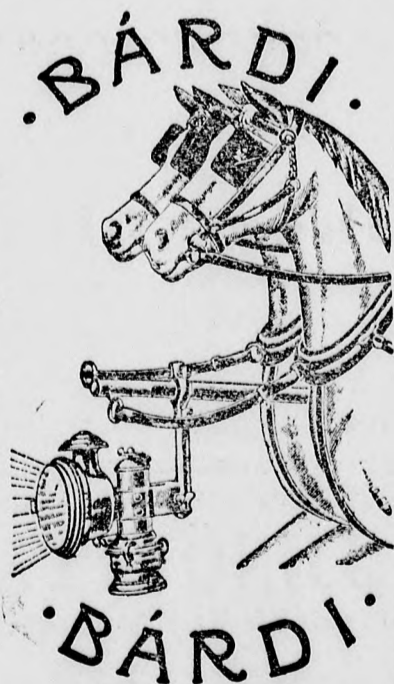
Acetylen-lámpák

Bárdy József

BUDAPEST,

VI., Gyár-utca 10.

— (Andrássy-ut és Király-utca között.) —

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben Szarvas-utcai 10. számú házamban nagy raktárt tartok különböző színű **műkő** és **cement lapokból**. Szab. originál színes **műkő cserepekből**.

Beton csövek, birtok határ-kövek, itató vályukból. Terv és megrendelés szerint színes **mű-márvány**.

Dolomit és gránit műkövekből lábazati kövek, függő lépcsők, sirkerítések, sirkövek, asztallapok stb.

Külön vállalat **színes Izolátor pormentes padozatok** és **Gránit Terrazó** munkákra. Hordozható homok téglagyár. Különböző műkő és beton **öntvények**.

Nedves falak szárazzá tétele.

Csatornázások, fürdő-berendezések, amerikai vasheton födémek, facement tetők, valamint műkőgyári és beton építési munkákról **terv és költségvetés díjtalanul**.

Újszászy és Mailáth,

építési és cementipar vállalat.

20078.III. 1906. sz.

Hirdetmény

a fegyveradóra vonatkozó bejelentések tárgyában.

Fegyveradót fizet mindenki a birtokában levő vadászatra használható lőfegyverei után, úgy szintén azon fegyverek után, melynek családtagjai, vadász cselédjei, valamint mező-szőlő pásztorok és erdőkerülők birtokában vagy használatában vannak.

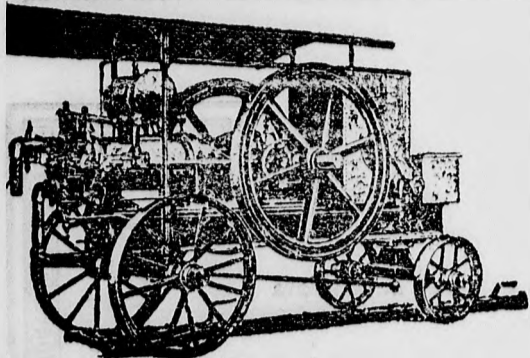
Az a ki fegyveradót fizet, köteles a birtokában levő s vadászatra használható fegyvereket számszerint s annak megjelölése mellett vajjon egy vagy két csövűek-e bejelenteni, a bejelentést lakásának pontos megjelölése mellett sajátkezűleg aláírni és az 1906. évi június hóban községi előjáró ságnál benyújtani.

Aki évközben lép adóköteles fegyver birtokában, tartozik azt a fegyverét a birtokában vételétől számított nyolc nap alatt bejelenteni.

A vadászati jegy iránt bejelentések szintén 1906. évi június havában nyújtan-dók be, a járási főszolgabírónál.

Az a ki köteles fegyverét az adó alól elvonja vagy eltitkolja, az eltitkolt vagy adó alól elvont minden drb fegyver után husz koronától negyven koronáig terjedhető bírságot tartozik fizetni. A befizetett bírságnak egyharmada a feljelentőt illeti.

Cséplési és gazdasági célokra
legjobban bevált
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra
legelőssőbb üzemű
Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:
BECK és GERGELY
motor- és gépgyárában
Budapest V., Váci-ut 12.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig **Kossuth-tér 11. sz.** alatt levő

könyvkötő-üzletemet

Uri-utca 12. szám alá (Gyovay-féle házba) helyeztem át.

Az áthelyezést **folyo évi április hó 8-án** eszközöltem.

Elvállalok minden a könyvkötő szakmába vágó munkák, u. m.: **üzleti-könyvek, betét- és író-táblák, albumok, képkeretek** elkészítését, valamint **regi könyvek** bekötését a legújabb minták szerint a legjutányosabb árban. A midőn a n. é. közönségnek irányomban eddig tapasztalt jóindulatáért köszönetet mondok, további partfogásukat kérve maradok kész szolgájak

Vaskovits Ferenc,
könyvkötő.

Kapható Csongrádon:

Bagosi József, Váradí Jakab urak, Schvartz Szidónia urnő üzleteikbe és a Csongrádi Fogyasztási Szövetkezetben.

Szentesen:

Schultz István, Dobray Sándor, Eisler Lajos, Horváth J. és Társa, Ifj. Kovács Sándor és Szép Karoly üzleteiben.

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,** úgyszintén **mozdonyok** (uti-mozdonyok) cseplési, vontatási és szántási ozeleokra (a mozdony utánakaszott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

Londoni kiállitáson kiállitott
és a kiállitási bizottság által tetszéssel fogadott s már kitüntetésre ajánlott
pálinka- és likör-különlegességekből

eredeti töltésű palackokban:

valódi törköly vagy szilva, valódi borseprő vagy eper,

3-szor finomított pálinkafajokat és

ananas tea-rumot

1 literes üvegben 1 frt = 1/2 literes üvegben 55 kr. egységárban.

Valódi borpárlat, barackszesz és cseresznye pálinka-fajok 1 literes 2 frt, 1/2 literes 1 frt 10 kr. egységárban kaphatók:

AUSLÄNDER JENŐ ITALÜZLETÉBEN.

Ugyanott: **I-ső rendű kőbányai sörök** a legjutányosabb árban, u. m.: 1 nagy üveg világos királysör 14 kr. 1 nagyüveg (barna) malátasör 18 kr., 6 kr. üvegbetét mellett.

Borok: 1 liter kadarka saját tarmesű 24 kr., 1 liter kövidinka saját termesű 30 kr. 6 kros üveg betét mellett.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1906.